

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
65/2022	Kommunestyret	PS	14.06.2022

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Ann Kristin Bolstad		22/681

GRATIS SANITÆRPRODUKT VED SKULANE I VAKSDAL

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Kommunestyret tek saka til orientering og ber kommunedirektør kome tilbake med ei oppdatert sak når økonomiske konsekvenser ved innkjøp av dispenser er tilgjengeleg.

Alternativt forslag frå Sv, Sp og Høgre, ført inn i møteportalen av Line Kydland, SV:

1. Kommunestyret ber om at det vert kjøpt inn dispenser og anna naudsynt utstyr innanfor ei ramme på 100 000 kroner, slik at gratis sanitærprodukt ved skulane i Vaksdal vert ei permanent ordning skuleåret 2022-2023. Dersom beløpet overskrid bevilgninga legg kommunedirektøren fram sak for kommunestyret snarast
2. Kommunestyret ber om at finansiering av tiltaket skjer frå disposisjonsfondet i 2022 og at tiltaket vert innarbeida i årsbudsjett for Vaksdal kommune frå og med 2023.

Kommunestyret - Sak 65/2022

KOM - Behandling:

På vegner av SV, Sp og Høgre la Line Kydland, SV fram følgjande forslag til vedtak:

1. Kommunestyret ber om at det vert kjøpt inn dispenser og anna naudsynt utstyr innanfor ei ramme på 100 000 kroner, slik at gratis sanitærprodukt ved skulane i Vaksdal vert ei permanent ordning skuleåret 2022-2023. Dersom beløpet overskrid bevilgninga legg kommunedirektøren fram sak for kommunestyret snarast
2. Kommunestyret ber om at finansiering av tiltaket skjer frå disposisjonsfondet i 2022 og at tiltaket vert innarbeida i årsbudsjett for Vaksdal kommune frå og med 2023.

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak vart sett opp mot fellesforslaget. Fellesforslaget vart

samrøystes vedteke.

KOM - Tilråding/Vedtak:

1. Kommunestyret ber om at det vert kjøpt inn dispenser og anna naudsynt utstyr innanfor ei ramme på 100 000 kroner, slik at gratis sanitærprodukt ved skulane i Vaksdal vert ei permanent ordning skuleåret 2022-2023. Dersom beløpet overskrider bevilgninga legg kommunedirektøren fram sak for kommunestyret snarast
2. Kommunestyret ber om at finansiering av tiltaket skjer frå disposisjonsfondet i 2022 og at tiltaket vert innarbeidd i årsbudsjett for Vaksdal kommune frå og med 2023.

Saksopplysningar:

Formelt grunnlag

Kommunestyret ber om at det innan kommunestyret i juni 2022 vert lagt fram sak om ei prøveordning for korleis ein praktisk og økonomisk kan få på plass gratis sanitærprodukt på skulane i Vaksdal frå skuleåret 2022-2023.

Bakgrunn for saka

Alle skulane i Vaksdal har pr. i dag ei form for ordning der elevane kan få gratis sanitærprodukt ved behov. Ordninga er ulik frå skule til skule og erfaringa er at den kan bli betre for elevane.

På Dale skule kjøpte skulehelsetenesta i 2020, etter initiativ frå elevane ved ungdomstrinnet, inn boksar som dei har fylt med sanitærutstyr og sett ut på jentetoaletta. Jentene etterspurte i forkant lettare tilgang på sanitærprodukt på skulen slik at dei slapp å spørje ein vaksen om dei hadde trong for bind eller tampong. Skulehelsetenesta har nytta overskotsmateriell som dei har fått gratis til utdeling i undervisning så langt lageret har holdt for å dekke dette tilbodet. Det har difor ikkje vore noko økonomisk kostnad å imøtekomme elevane på dette. På barnetrinnet på Dale har det vore vanskeleg å få til ei liknande løysing då gutar og jenter deler felles toalett. Jentene har uttrykt at dei syns det er pinleg at gutane kan sjå og ha tilgang til sanitærprodukta. Erfaringsvis har ein også funne at bind og tampong på stadar dei ikkje skal vere når dei har vore tilgjengeleg for alle på barnetrinnet. På dei andre barneskulane har det ikkje vore noko tilbod i regi av skulehelsetenesta.

I Eksingedalen er det sett plastboksar med sanitærprodukt på toalettet og i garderoben, medan det på Stamnes er FAU som har stått for at det er bind på toalettet.

Stanghelle og Vaksdal har tilgjengeleg sanitærprodukt hjå administrasjonen på skulen.

På Dale og i Eksingedalen er det òg sanitærprodukt tilgjengeleg på helsesjukepleiar sitt kontor.

Vurdering og konsekvensar

Skulane og skulehelsetenesta er særskild positive til om det kjem ei meir permanent ordning som sikrar jamnleg tilførsel av produkt. Dette er også noko jentene etterspør sjølv. Jenter i 11-16 års alder har ofte uregelmessig menstruasjon og er slik ikkje alltid førebudd på kortid ein får den. Erfaringsvis kvir mange jenter seg for å spørre etter bind eller fortelle til lærarar at dei har fått mens. Lett tilgjengeleg utstyr utan involvering av vaksne er difor viktig og bidrar også til normalisering.

Me må også ta med i betraktning at det i kommunen vår bur fleire born som lever under barnefattigdomsgrensa. Nokre jenter kan bruke av eigne pengar til å kjøpe bind om familien har dårleg råd og dei ikkje vil belaste foreldra med den utgiften. Gjennomsnittleg bruker ei jente ca. 1000 kroner på bind kvart år. Det er mykje lommepengar for ei jente. Også kultur og relasjon til foreldre kan spele inn på kor lett tilgang jenter har på sanitærprodukt. Det førekjem at jenter opplever skam og tabu knytt til menstruasjon også innad i familien.

Praktisk og økonomisk

Etter blanda erfaringar med plastboksar med sanitærprodukt som står på golvet er det ynskjeleg at det vert kjøpt inn dispensarar for sanitærprodukta, og bosspann, med veggoppheng. Dette utfrå både eit hygienisk perspektiv, men og tilgjengelighet Oppbevaringssystema må vere enkle å betjene for ungdommane slik at dei ikkje må be om hjelp frå ein vaksen for å få ut ønska produkt. Ungdomsrådet meiner det må vera tilgjengeleg ulike variantar og storleikar av sanitetsprodukt. Reinholdsavdelinga kan etterfylle sanitærprodukt på lik linje med toalettpapir og såpe.

Samla for alle skulane vil det vera tilstrekkeleg å kjøpe inn og montera 11 dispenserar og bosspann. Då vil elevar får 6 . – 10. årsteg har sanitærprodukt lett tilgjengeleg på toalett. Det vil vera ein kostnad med innkjøp av dispenserar og bosspann, og montering av desse. Leverandør av dispenser til sanitærprodukt har ikkje produktet tilgjengeleg før august – september 2022, og dei har heller ikkje pris tilgjengeleg pr. dags dato.

Vi kan halde fram med å nytte overskotsmateriell som skulehelsetenesta får gratis så langt det rekk og supplera med innkjøp etter behov. Det er usikkert både kor mykje sanitærprodukt som vil vera behov for gjennom året og om ein må kjøpe meir enn dei produkta helsestasjonen får gratis. Eit overslag som er gjort om ein kjøper inn til heile forbruket viser ein årleg kostnad på kr. 15 000 – 20 000.

Ved montering av dispenserar med veggoppheng må ein ta høgd for at dette vert ei varig ordning og ikkje ei prøveordning.

Ei alternativ løysing for gratis sanitærprodukt er å setje ut boksar med lokk på toaletta på 6. – 10. årsteg slik nokon skular har i dag. Dette vil sannsynlegvis vera ei rimlegare løysing.